

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Mārtiņdiens — latviešu svētki

Ir veļu laiks. Katru gadu šajā laikā mirušo gari apciemo dzīvos, raudzīdāties, kā ļaudīm klājas. Senāk veļus esot barojuši, gaidot svētību savai mājai, cilvēkiem un lopiem. Tomēr arī šodien, lai gan tikai retā lauku sētā vairs atceras senās tradīcijas, mēs savos mājokļos varam patīt vaļā latviešu seno tradīciju kamolu.

Laikā no Miķeļiem līdz Mārtiņiem varam iedezināt sveci, aizkūpināt kadiķu zaru un uz brīdi ieslīgt pārdomās par aizsaulē aizgājušajiem. Ļausim domām pakļejot savos slēptākajos sirds apcirkņos, sameklējot tur gaišumu un siltumu. Varbūt pat izdosies sajūst veļu dāvāto svētību, kas tik ļoti nepieciešama tieši pašlaik, kad daba lēnām aizmie, atstājot sevi tikai tumsas un aukstuma pēdas.

Bet, kad aiz mūguras paliks klusu skumju apdvestais veļu laiks, bet līdz baltajiem Ziemassvētkiem vēl kāds laika sprādis palicis, 10. novembrī atnāk Mārtiņdiens. Tā vēsti par rudens aiziešanu un ziemas sākumu. Nāk svētku prieks ar savu sevišķo garšu — pirmo reizi kopš pagājušās ziemas Meteņiem nu atkal jāiet ķekātās. Tas jo sevišķi iepriecina bērņus. Ķekatnieku vidū parasti redzama garā sieva, mazais viņš, kaza, dzērve, lācis, vilks, labības stapiņš, kā arī gailis un vista.

Līdz Mārtiņiem jābūt pabeigta labības kušāšanai un visiem rudens darbiem, jo pēc svētkiem zeme iet atpūtā līdz pavasarim. To vairs nedrīkst traucēt, citādi nākamajā gadā auglību nesagaidīt. Arī zirgus pēc Mārtiņdiens jāsāk turēt stallī. Tāpat pārējos lopus. Pienācis arī lopu kaušanas laiks. Un tad var teikt — klāt ir rudens, kad ikviens var izvērtēt savu padarīto darbu. Arī mēs, tuvojoties ziemai, varam justies daudz drošāk, raugoties uz pilniem pagrabiem, ledusskapjiem, pieliekamajiem un kambariem, jo katrī svētki vēlas pienākt ar bagātīgi klātiem galdiem.

Mārtiņdiens svētku galds jāapsedz ar baltu galdautu un jārotā ar baltām svecēm un mārtinrozēm. Galdā jāliek cepts gailis vai vista, nevīs aizjūras zemēs populārā zoss. Vēl arī pirāgi, baltmaize, kaņepes, putraindesas, rauši, biezpiens, medalus un šis tas cits, kas atradies pieliekamajā. Vēl var pagatavot bumbas jeb pītes no zirpiem, pupām, kartupeļiem un kaņepēm, ko visu sagruž piestā un saspiež. Desas jātaisā tādēļ, lai cūkas labi barotos. Un visbeidzot atcerieties — Mārtiņdienā nedrīkst strādāt. Tā ir svinama diena, kas jāsvēti.

«DIENA»

Aizvadītājā nedēļā valdība

Latvijas Republikas Ministru kabinets nolēmis:

- izveidot Latvijas Privatizācijas aģentūru, kas organizēs valsts uzņēmumu privatizāciju un nodarbošies ar privatizējamo uzņēmumu pārvaldīšanu. Aģentūras darbības uzsāksnāi piešķirti Ls 100 000;
- iesniegt Saeimai likumprojektu «Par transportlīdzekļa ikgadējo nodevu», kas paredz visām juridiskajām un fiziskajām personām, kam pieder reģistrēti transportlīdzekļi, ikgadēju nodevu: vieglajām automašīnām — Ls 7,50, pikapiem, furgoniem un kravas au-

tomašīnām ar pilno masu līdz 3,5 tonnām — Ls 15, kravas automašīnām un autobusiem ar pilno masu līdz 12 tonnām — Ls 20, kravas automašīnām ar pilno masu no 12 līdz 20 tonnām un autobusiem ar pilno masu virs 12 tonnām — Ls 30, kravas automašīnām ar pilno masu virs 20 tonnām — Ls 50, motocikliem un motorolleriem — Ls 1,50;

- palielināt ar 1993. gada 1. novembri algas budžeta iestāžu darbiniekiem.

Birkavs sola Latgalei pusmiljona no Ģ-24

Lai iepazītos ar reālo situāciju Latgalē un gatavotos jaunās Latgales attīstības programmas veidošanai, 2. novembrī šajā Latvijas novadā viesojās Ministru prezidents Valdis Birkavs, kā arī valdības un Saeimas delegācija. Turklāt V.Birkavs jau deva konkrētu ieguldījumu Latgales izglītības attīstībā — no Ministru kabineta rezerves fonda piešķirti 5000 latu Krāslavas rajona Dagdas vidusskolas remontam.

Tā kā Latgalē bezdarba līmenis ir augstākais valstī — 15% (vidējais Latvijā ir 5%), premjers apciemoja Līvānu stikla un būvmateriālu rūpnīcu. Viņš pastāstīja, ka mazās un vidējās uzņēmējdarbības attīstībai Latgalei tiks piešķirti 0,5 līdz 1 miljons dolāru no Ģ-24 kredīta. Nemot vērā šo situāciju, valdība Saeimā ir iesniegusi likumprojektu, ka sevišķi nelabvēlīgos rajonos, pirmām kārtām Latgalē, bezdarbnieka pabalsta maksāšanas laiku drīkst pagarināt par sešiem mēnešiem ar noteikumu,

Baiba Melnace
«Diena»

Līvānos ķieģeļus vairs neražo

Sava nesenā brauciena laikā pa Latgali Ministru prezidents Valdis Birkavs apmeklēja arī ķieģeļu ražotni Jersikas pagasta teritorijā. Agrāk šo rūpnīcu sauca par Līvānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātu, bet tagad tā pārdēvēta par SIA «Līvānu būvmateriāli». Arī «Novadnieks» iegriezās šajā rūpnīcā, kur par tās problēmām pastāstīja SIA galvenais inženieris Arnolds Dalka.

— Agrāk mums kopā ar Nīcgales keramzīta cehu bija apmēram 560 strādājošie, šodien Līvānos palikuši ap 100, un mēs viņu skaitu arvien vēl samazinām. Ja mēs iekļūtu pašreizējā situācijā bez veļiem parādīem, tad varētu dzīvot. Mums ir ļoti slikts stāvoklis ar saviem parādniekiem — to maksātspēja līdzinās mūsējai. Ja uzskatām, ka naudu atpakaļ nedabūsim, tad kreditori nekur nepaliks — mūsu parādi ir Ls 145000, galvenokārt par energoresursiem un nesamaksājamiem nodokļiem valsts budžetā, kā arī neizmaksātās algas un sociālie pabalsti. Kad mēs jutām, ka pagājušgad saražotie ķieģeļi iet uz beigām, nebija iespējams atjaunot strādāšanu un prasīt no kāda darbu, ja mēs nemaksājam algas. Tādēļ ir nodibināta SIA «Būvmateriāli», kura noslēgusi vienu nomas līgumu par mehāniskā ceha pamatkapitāla daļas nomu un otru līgumu par ķieģeļu ražošanu un realizāciju. Cilvēki pagaidām uz darba laiku ir pieņemti šīs SIA štatā un vismaz regulāri saņem algas. Kaut arī šis kolektīvs varētu iet uz nomu ar izpirkumu, diemžēl mēs nespējam segt 5% no pamatkapitāla vērtības, ko jāiemaksa, līgumu noslēdzot. Mēs visi esam pliki palikuši.

Mehāniskajā cejā no kādreizējiem 120 cilvēkiem tagad strādā 30. Šādam cilvēku skaitam pasūtījumu šogad ir izdevies sameklēt, bet kā būs tālāk — nezinām, jo aktivitāte ziemas periodā ļoti krit. Šeit pēdējā laikā bija daudz apkures katlu pasūtījumu, ražojam arī metāla dūmeņus, kokapstrādes darbgaldus, gaterzāgus. Pilnīgi ir izgāzusies ideja strādāt lauciniekiem, jo viņi neko nospird nevar.

Ķieģeļu ražošanā šogad uz vienas tehnoloģiskās līnijas būsīm nostrādājuši 2 mēnešus. Esam saražējuši dažādus ķieģeļus: apdares, krāšņu, plānos, biezos. Derētu salīdzināt — ja pagājušogad mēs līdz Jāņiem strādājām uz 2 līnijām, no Jāņiem līdz oktobra vidum uz vienas līnijas, tad šogad visa gada laikā — tikai divus mēnešus. Ja tādā pat proporcijā viss ies uz leju, tad nākamgad varbūt pietiks ar divām dienām.

Šos dažus mēnešus, kamēr funkcionējam, mēs pat kaut kā galus savelkam kopā. Galvenie produkcijas noņēmēji ir Rīgā un Rīgas

reģionā. Viens līgums ir noslēgts par ķieģeļu piegādi uz Krieviju. Vietējā reģionā mēs pārdot nevaram neko. Arī mehāniskajam ceham visi pasūtītāji ir no Rīgas vai Jelgavas.

Līvānu ķieģeļu cenas ir daudz mazākas nekā konkurentiem un tās dažādiem ķieģeļu veidiem svārstās no Ls 31 līdz Ls 56 par tūkstoš gabaliem. Cilvēki pērk arī pusķieģeļus, kuri ir vēl daudz lētāki. Tomēr Rīgas pusē pirkspēja ir savādāka — mēs, aizvedot ķieģeļi uz Rīgu, sadārdzinām to par 1 santīmu, bet tik un tā šai produkcijai ir labs noiets.

Esam rēķinājuši katru kapeiku, ko izdodam. Štati ir samazināti līdz minimumam, gandrīz neviens vairs nav palicis, kam strādāt. Zemākas cenas ir izdevies sasniegt, apdezināšanā daļēji izmantojot koksnes atkritumus — šķeldu, skaidas. Kurināmā ekonomija brīžiem sasniedz pat 20 procentus. Mēs esam vienīgi Latvijā, kas darbojas šādā veidā, lai nemaksātu par superdārgo gāzi. Interesanti ir ielūkoties ķieģeļa pašizmaksas procentuālajā sadalījumā: gāzes apmaksā — 56%, elektroenerģija — 13%, algas — 14%, sociālais nodoklis — 5% un atlikušos 12% sastāda māla piegāde, skaidas, keramzīta piedevas, ceha izdevumi u. c.

Neraugoties uz to, ka pašlaik ir izdevies strādāt bez zaudējumiem, ķieģeļu ražošana 31. oktobrī tika pārtraukta. Analizējot klientu darbību, redzams, ka viņi mēģināja iepirkties līdz šai mēneša sākumam, kamēr nebija pieaudzis apgrozījuma nodoklis. Otrkārt, beidzas celtniecības sezona, un, visbeidzot, mēs nevaram atļauties saražot daudz liekas produkcijas un ieliet vēl dziļākos parādos par gāzi.

Ja viss negrims tikpat strauji kā līdz šim, tad varētu cerēt, ka uz pavasara pusi ražošanu atsāksim, bet pagaidām mūsu krahs turpinās. Vecos parādos neviens neatlāz, taču tos atmaksāt ir nereaļi. Neskatoties uz labo kombināto tehnisko stāvokli, pie mums nav griezusies neviena firma, kura vēlētos piedalīties privatizācijā. Latgales reģionā nekā nav vajadzīgs, nevienam nav naudas un neviens neko nospird nevar.

Pierakstīja
V.Gercāns

Tikai «NOVADNIEKĀ» — visplašākā informācija par vietējās dzīves notikumiem!

Abonēšanas maksa 1994. gadam:
1 mēnesim Ls 0,43,
3 mēnešiem Ls 1,29,
6 mēnešiem Ls 2,58,
12 mēnešiem Ls 5,16
(ar piegādi Preiļu rajonā).

BANKAS NODAĻAS PRIVATIZĀCIJA

Pēc «Novadnieka» lūguma bankas Preiļu nodaļas pārvaldnieks Juris Livdāns informēja, kā notiek Latvijas bankas privatizācija.

— Noslēdzies Latvijas bankas privatizācijas pirmais posms. Tā notika dažādos veidos. Dažas nodaļas, sevišķi mazākās, nopirka spēcīgas komercbankas. Citas, kuras sevi uzskatīja par pietiekoši spēcīgām, veidoja pašas savu komercbanku, izpārdeva akcijas. Latvijas bankas Preiļu nodaļa uzskatīja, ka paši savu, patstāvīgu komercbanku izveidot nevar, ja arī izveidotu, tad neizturētu pastāvošo lielo banku konkurenci. Sākuma starta kapitālu (20 miljonus LVR) tā būtu spējusi savākt, bet bankai vajag augt un augt, kas konkurences apstākļos būtu ļoti grūti. Pēc banku privatizācijas fonda iniciatīvas Preiļu, Viļānu, Rēzeknes, Dagdas un Balvu nodaļas nolēma apvienoties un izveidot akciju sabiedrību — Latgales reģionālo komercbanku. Banka sagatavoja akcijas un aicināja tās iegādāties (paziņojums bija publicēts arī «Novadniekā»). Minētajām nodaļām par akcijām vajadzēja savākt banku privatizācijas fonda noteikto summu — 600 000 latu. Akciju pārdošanai bija noteikts nedaudz vairāk par mēnesi. Akciju pārdošanas laikā vairāk nekā pusi — 60 procentus akciju nopirka Baltijas banka. Kad akcijas bija pārdotas, tika sasaukta akcionāru sapulce Rēzeknē, uz kuru ieradās arī akciju īpašnieki no mūsu rajona. Šajā sapulcē tika ieviesta arī padome un valde, bet par akciju sabiedrības — Latgales reģionālās komercbankas vadītāju akcionāri vēlējas redzēt Jāzepu Gailīšu, kas līdz tam vadīja Rēzeknes nodaļu. Jaunā banka pierēģistrējās, nokārtoja visus dokumentus, saņēma licenci.

Tā kā «Baltijas banka» nopirka lielāko daudzumu akciju, tai arī visu jautājumu izlemšanā ir prioritāte. Jau pirmajā akcionāru sapulcē tā darija zināmu, ka piedāvās, lai visas piecas nodaļas ieietu «Baltijas bankas» sastāvā. Tas notiks pavisam tuvā nākotnē. Līdz ar to nepastāvēs šī reģionālā Latgales komercbanka, bet Preiļos būs «Baltijas bankas» filiāle vai nodaļa.

Kas mainīsies? Šādu jautājumu uzdevu pagaidām vēl Latgales reģionālās komercbankas Preiļu nodaļas kredītdaļas priekšnieci Teklai Studei.

Viņa atbildēja, ka ir jau mainījusies depozišu, tas ir, noguldījumu uz noteiktu termiņu pieņemšanas noteikumi.

— Tagad no iedzīvotājiem pieņemam noguldījumus, sākot ar 25 latiem, uz pusgadu vai gadu. Maksa par šiem noguldījumiem ir: uz gadu — 80 procenti gadā, uz pusgadu — 65 procenti gadā, uz sveru — gadā. Ja klients ir noguldījis naudu uz gadu, pēc pusgada viņam ir tiesības procentus vai nu izņemt, vai atvērt jaunu kontu noguldījumam, un līdz ar to rodas iespēja atkal peļņīt naudu. Daudzi mūsu klienti, aprēķinājuši, ka ir izdevīgāk, pašlaik lauž savus iepriekšējos līgumus un naudu nogulda pēc jaunajiem noteikumiem.

Kredītus pašlaik neizdodam, jo nepietiek kredītresursu, ceram, ka jau mēneša beigās to atjaunosim.

Mūsu klientus interesē maksa par pakalpojumiem. Tie būs līdzīgi citām Latvijā esošajām komercbankām, katrā ziņā ne augstāki. Atvieglojumi pastāvēs zemnieku saimniecību un budžeta organizāciju apkalpošanai.

L.Sila

Preces nabagiem un lētīcīgajiem

Tirdzniecības «brīvība», reģistrēta un neregistrēta (beznodokļu) tirdzniecība ar visu, kas «kustas» un kas «nekustas», kā arī ar to, kas nav bijis piesiets, un arī ar to, kas tomēr ir bijis piesiets, piedāvā pircējiem dažāda veida un it bieži visai apšaubāmas izcelsmes preces.

Un šoreiz runa nebūs par zagtajām mantām. Galvenokārt pircēju nabadzība rada labvēlīgus apstākļus zemas kvalitātes viltotu preču straujai izplatībai. Ja vien tai ir pietiekami zema cena... Ja tirgotājs nekaunīgāks, tad viltotuma cena tiek turēta tikpat augstu kā īstajai precei un... simts gramu degvīna vietā «izslāpušajam» patērētājam bārmenis, ne aci nepamiršķinādams, pielies simt gramu ar ūdeni atšķaidīta spirta no pudeles, kurai «šņabja» etiķete iespiesta krietni labāk nekā «Latvijas balzama» standartražojumiem. Kaut arī ir mēģināts patērētājiem aizstāvēt

pašiem sevi, šobrīd tas kaut cik ievērojamus panākumus nav devis. Un līdzīga situācija vērojama arī kaimiņvalstīs.

Tāpat kā alkoholu un pilsētas transporta talonus, viltu daudz lielas preces, piemēram, sadzīves elektroniku. Vispirms — televizorus. Tos gan, tāpat kā neviltotos, izgatavo kaimiņvalstīs. Kā ziņo prese, Krievijā pēdējo gadu laikā ir bijis izdevīgi brīvos līdzekļus uzglabāt ne jau rubļos un pat ne konvertējamā valūtā, bet gan ilglietošanas mantās (automašīnas, televizori u. c.). Tas izraisījis pastiprinātu pieprasījumu, un ja jau ir pieprasījums, tad ir arī piedāvājums. «Amata meistari» no vienkāršās tautas vidus («papildu» rūpnīcās ražotajai mantai montē televizorus «Rubin», «Rekord», «Temp», «Junostj» (Krievija), «Horizonts» (Baltkrievija), «Silelis» un «Banga» (Lietuva). Kā konstatē novērotāji, oficiālie ražotāji paši veicina mājās montēto aparātu rašanos, jo plaši pārdod izbrāķētās

un standartam neatbilstīgās detaļas. Ja vien to ir pietiekams daudzums, veikli zēni organizē standartam neatbilstīgu aparātu montāžu pusrūpnieciskos apstākļos, apgādājot savu produkciju arī ar viltotiem dokumentiem, tehnikajām pasēm. Kā raksta «Izvestija», Minskā tāda veidlapa maksājot 70 inflācijas sagrauztu rubļu. Protams, pagrīdes, puspagrīdes montāžas rūpnīcu un legālu darbnīcu (esot arī tādi lietpratēji, kas brīdinot pircējus par aparātu izcelsmi) ražojumu lielākā daļa arī skan un rāda attēlu. Atšķirība starp īsto un viltoto televizoru ir tā kvalitāte un lietošanas drošumā. Kā konstatējusi Maskavas patērētāju aizsardzības asociācija, rūpnīcā montētiem televizoriem «Banga» brāķis ir 5-7 procenti, bet Krievijas tirgū nonākušai viltoto televizoru partijai bojātu aparātu procents ir 40. Neviens nevar garantēt, vai tirgū pirktais «Taurus», «Banga» vai kāds cits aparāts mājās «savilktis» no rūpnīcā zagtām standartdeta-

lām, — vai no tur «paņemtiem» nepietiekami augstas kvalitātes blokiem. Kaimiņzemēs sastopami arī gaužām nekaunīgi viltojumi — jaunākās paaudzes televīzijas aparāta korpusā iemontēti iepriekšējās paaudzes bloki. Šādus «tautas gudrinieku» meistardarbus naivajiem pircējiem parasti piedāvā tādos apstākļos, kur nav iespējams tos pārbaudīt.

Presē tiek minētas pazīmes, kā atklāt viltotu aparātu — nav plombu, mājās izgatavots korpus, mehāniski bojājumi utt. Tomēr ļoti iespējams, ka rūpnieciski vai pusrūpnieciski viltotajiem aparātiem šādu ārēju defektu nav.

Vienlaikus Austrumeiropas elektronikas tirgū ieplūdis daudz Dienvidaustrumāzijas «lētajās» zemēs rūpnieciski izgatavotu aparātu. Bieži vien to nosaukumi ir ļoti līdzīgi slavenu Japānas firmu un to ražoto produkcijas modeļu nosaukumiem. Ir pamats domāt, ka tāda ilggadēja prakse dod savu labumu gan «līdzskanīgās» pro-

dukcijas ražotājiem, gan realizētājiem. Austrumeiropas nabažu zemju tirgū ieplūst ne mazums zemas kvalitātes pārtikas produktu. To cenas arī ir zemas, tomēr droši vien augstākas par produktu kvalitāti. Visbiežāk minētajām precēm netiek norādīta izgatavošanas zeme, kaut arī ir izņēmumi, vai arī precei ir uzraksti tās valsts valodā, kur šo produkciju it kā būtu vajadzējis patērēt. Tā, piemēram, nesen Krievijā pārdota malta graudzēta kafija «Hamburger Gold», «Rohlandkaffe Mocca Arabica», kas izgatavota no kafijas pupiņu šķirošanas procesā iegūtiem pārpalikumiem, «Wiener Gold Gourmet» un «Mocca Grande», kuras it kā būtu fasētas Austrijā. Kā ziņo, neviens no minētajiem produktiem neesot kaitīgs, bet tiem nepiemīt vajadzīgās garšas īpašības.

Pēc Krievijas preses materiāliem «Latvijas Jaunatne»

Šahistu ievērībai

Šodien visiem bezgala grūti savilkt kopā izkaisītos izdzīvošanas galus. Bet, neskatoties uz grūtībām, sabiedriskās dzīves ritmi, apjoms, masveidība, gribēt un varēt spēja nedrīkst mazināties.

Liels paldies jāsaka visiem tiem, kuri šodien visādi veicina, lai lielais sports Latvijā visās vecuma grupās nepakļūptu.

Jā, krietni vien sadārdzinājušies ir pasta pakalpojumi. Arī pasta šodien domā, kā pašiem izdzīvot, un tomēr nāk pretī korespondencšahistiem. Tikai pateicoties cēlai un žēlsirdīgai Latvijas pasta ģenerāldirektora A.Droiska priekšsēdētājam, Latvijā nepanīka korespondencšaha sports. Latvijas pasta vadība atrada par vajadzību un iespēju korespondencšahistiem pasta tarifus kartītēm (arī ierakstītām) samazināt uz pusi lētāk. Te gan var uzreiz rasties jautājums, ka šī cēlā ideja šodien vairs nav īstenojama, jo trūkst Latvijā šādu lētu pastmarku. Šādas pastmarkas lauku pastu nodaļās vēl ir un arī šajā jomā ir saņemta priecīga vēsts — Latvijas pasta decembrī laiž apgrozībā viena santīma pastmarkas. Tātad šī problēma atkrīt.

Kas attiecas par dalību turnīros,

tad jāseko katra žurnāla «Šahs Baltijā» informācijai. Tur atradīsiet sev vietu visi — gan liels, gan mazs, gan spēcīgs šahists, gan iesācējs. Tikai nedaudz iniciatīvas, un uz priekšu.

Mēs nekādā gadījumā nedrīkstam šodien ļaut Latvijā korespondencšaham apsīkt. Latvija ir bijusi, ir un paliks valsts ar bagātām un pasaulē ievērojamām korespondencšaha tradīcijām un pienākumiem.

Jo vairāk tagad Latvijā jāveicina, jāatdzīvina plašos masveida apmēros korespondencšaha sporta kustība, jo 1998. gadā Rīgā notiks ICCF kongress. Tikai caur masveidības sietiem izkristalizējas un tad pēkšņo spožumu un mirdzumu gūst talanti un spožās, lielās šaha zvaigznes.

Tos, kas visādu iemeslu dēļ pametuši malā korespondencšahu, es lūzdu — atgriezieties. Un atgriezoties, ņemiet līdzi jaunatni, skolēnus, savus bērnus. Tikai tad viņi agri vai vēlu būs jums visiem par to bezgala pateicīgi.

Caur adatas actiņu, ar smilšu graudiņiem celsim mazās Latvijas slavu un spožumu visā pasaulē.

Pēteris Sakalauris,
I sporta klases šahists

Aizlūgums par mirušo dvēselēm

2. novembrī katoļticīgiem ir Dvēseļu diena, un tā ir veltīta visu svēto pieminai.

Smelteru un citu apkaimes sādžu laudis šajā dienā uzkopa kapus, bet pēc tam sapulcējās pie kapličām uz tiem (ciemata centrā viena pie otras ir divu kaimiņu sādžu — Orišu un Smelteru kapsētas), lai savās lūgšanās atcerētos aizgājušos, slavētu Dievu un lūgtu viņa un svēto aizbildniecību par viņā saulē aizgājušo dvēselēm. Dievkalpojuma kapos vadīja prāvests Jāzeps Pujāts.

Attēlā: grupa dievlūdžēju pie Orišu kapu kapličas.

J.Sīlička foto

Sezonas noslēgumā veiksmīgs starts krosā

Jaunatnes sporta centra republikānisko sacensību kalendārs vieglatlētiskā ik gadus noslēdzas ar sacensībām rudens krosā. Šogad jauninājums — visi dalībnieki startē stafetēs (4 meitenes + 4 zēni) divu garumu distancēs, 8 x 1000 m vidējā grupā un 8 x 1500 m vecākajā vecuma grupā. Atsevišķi startē un tiek vērtētas vispārīglokojošo skolu un sporta klubu komandas. Preiļu rajona vārdu Šmerļa priedēs lika skandināt sporta kluba «Cerība» vidējās grupas komanda — Aleksandrs Hudabčonoks un Guntars Panteļejevs no Līvānu 1. vidusskolas, Svetlana Paškova, Aļona Petrova un Arturs Gegelis no Līvānu 2. vidusskolas, Gaļina Bazuļeva un Jekaterina Cjoc no Riebiņu vidusskolas un Aivars Lozda no Vārkavas vidusskolas.

Tik draudzīgu un saliedētu komandu, lai arī no dažādām skolām, ne tik bieži nākas raidīt cīņā. Lai piedod lasītājs šo kara terminoloģiju, stafetēs tā visprecīzāk izsaka lietas būtību, kur lozungs «viens par visiem, visi par vienu» arvien

ir dzīvotspējīgs. Tāpēc šoreiz negribu ne vienu pelt, ne kādu citu slavēt, katrs darīja ko varēja. 13 komandu pirmā posma dalībnieki uz starta līnijas un «aiziet!». Turējāmies sākumā kā trešie, pat piektie kādu brīdi, tad neatlaidīgi kāpām uz augšu un priekšpēdējo posmu beidzām kā līderi. Šoreiz noturēties neizdevās, Aizkraukles rajona sporta skolas komanda finišā izrādījās 4 sek. ātrāka, toties par 11 sek. apsteidzām spēcīgo «Arkādijas» sporta kluba komandu. Astoņi kilometri tika noskrieti kopējām pūlēm pa 26 min. 27 sek.

Protams, žēl, ka sporta klubs varēja aizsūtīt tikai vienu komandu, izvēlējamies perspektīvāko un kā redzat nekļūdījāmies.

Vārkavas vidusskolas vecākās grupas un Riebiņu vidusskolas vidējās grupas komandas, kas uzvarēja rajona krosā, bija pelnījušas startēt arī Rīgā, taču pašu spēkiem neorganizēt transportu visiem neizdevās. Atcerēsimies, ka pavasara krosā starp 16 republikas labākajām vidusskolām vārkavieši

izcīnīja 7. vietu un šoruden gatavojās šo sasniegtu vēl uzlabot, nu nekā, jātrenējas un jāgaida līdz pavasarim.

Jā, sporta klubam «Cerība» nav līdzekļu un iespēju sūtīt skolu komandas uz visām republikas skolu finālsacensībām un nav nekāda pamata cerēt, ka situācija tik drīz izmainīsies. Tai pašā laikā mani sarūgtina sporta kluba vadības norobežošanās no skolu vajadzībām, viņu problēmām, kā rezultātā tiek zāģēts zars, uz kura mēs paši, t. i. «Cerība», sēžam. Neņemot teikt par citiem sporta veidiem, taču rajona vieglatlētikas spēks meklējams ne tikai Preiļu vai Līvānu treniņgrupās, bet arī Priekuļu, Gaļēnu, Rožupes, Vārkavas, Aglonas skolu skolotāju darbā un žēl, ja viņu centieni bieži vien netiek atbalstīti. Ceru, ka vieglatlētikas kopējai lietai šīs rindas par sliktu nenāks, gribējās darīt šīs rūpes zināmas arī mūsu lasītājam.

Jāzeps Lazdāns,
SK «Cerība» vieglatlētikas nodaļas vecākais treneris

Paju sabiedrības «Ausma» ēdnīcas jubileja

Paju sabiedrības «Ausma» ēdnīca Priekuļu ciematā nesen atzīmējusi jubileju — desmit darbošanās gadus. Arī šodien te netrūkst apmeklētāju, jo ēdieni ir gan garšīgi, gan arī lēti. Par pirmo jāpateicas vadītājai Euģēnijai Margevičai, pavārei Annai Kļavinskaī ar tik pat garu darba stāžu, kā ēdnīcas vēsture, gan arī jaunākajai darbiniecei, kura sākusi strādāt no vasaras — Ārijai Domulānei, bet par otru — paju sabiedrības valdei, kura netaupa pūles un līdzekļus, lai ēdnīca turpinātu kalpot ciematniekiem. Produkti, ieskaitot gaļu un pašu audzētus dārzeņus, iegūti uz vietas, kad tie sagatavoti uzturam — nekādu uzcenojumu nav. Veikalā pērk tikai maizi.

Pusdienas no zupas, otrā ēdiena, salātiem un dzēriena, kuri katrai ēdienreizei ir savādāki, pašu ciemata un saimniecības ļaudīm maksā 8 santīmus.

Svešajiem apmeklētājiem — trīsdesmit, bet arī tas nav daudz.

Kabu pusdienlaiku ēdnīcu apmeklē vismaz 30 cilvēki, bet spriego lauku darbu laikā ēdnīca

■ Paju sabiedrības ēdnīcas darbinieces A.Kļavinska (pa kreisi) un Ā.Domulāne.

J.Zandes foto

gatavoja pusdienas tiem, kuri strādāja uz lauka, tad darba

apjoms divkāršojās.

A.Mežmalis

Vai esat dzirdējuši?

Tevi nomazgās robots

Ak, šie japāņi! Viņi ir galīgi izlaidušies. Nu jau viņiem arī mazgāties pašiem ir slinkums. Kāds japāņu izgudrotājs izgudrojis dušas robotu. Tajā viss notiek automātiski. Aparāts ne tikai nomazgā cilvēku, bet arī izsmidzina šķidrās ziepes un pat nosusina ķerme-

ni ar siltu gaisu. Šāda duša maksā 50 000 dolāru. Tā ir grezna automobiļa cena.

Sekss ar skaitļotāju

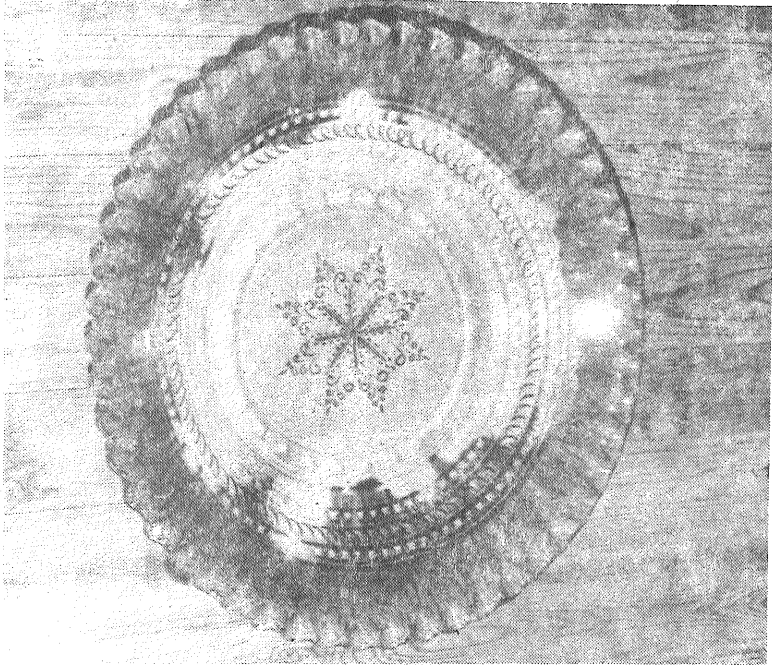
Izrādās, ka apmēram pēc 70 gadiem vairs neviens nejutīsies vientuļš. Ja nebūs īsta dzīva mīlākā, to aizstās skaitļotājs, kas būs ieprogrammēts speciālā kaskā. Tā

palīdzēs uzburt jebkuru trīsdimensiju ainu, un tajā varēs pat ceļot. Mežs, jūra, smiltis, saule un mēness būs kā īsti. Slavenais angļu fantast Arturs Klārks jau sapņo par šāda veida seksu. Pēc viņa vārdiem, tas būšot pilnvērtīgs un drošs. Pat partneri varēs izraudzīties pēc patikas, tāpat kā mainīt to. Piemēram, šodien Madonna, bet rīt...

Mode no Kardifas

Pēdējais modes kļiedziens Kardifā (Anglijas dienvidos) ir svītrains cietumnieku apģērbs. Īpaši populāri ir kokvilnas krekli un džinsi, jo tie ir lēti un higiēniski. Viens šāds «uzvalks» maksā apmēram 20 dolāru.

«Rīgas Balss»

Polikarpa Čerņavska meistardarbs.

J.Silicka foto

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Otrdiena, 9. novembris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 Noslēpumainais viesis. 18.55 Dzied Ieva Akurātere. 19.15 Nesamierināmo salons. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Kinovakars. Zodiaks. Mākslas filma. Robinsonāde jeb Mans angļu vectētiņš. Mākslas filma. 23.35 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.00 Tiem, kas mācās angļu valodu. 11. nod. 18.15 Čučumuiža. 18.35 Ēterā - Ogres TV. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Angļu valoda bērniem. 6. nod. 19.40 Dzīvīte, dzīvīte... 1. daļa. 20.00 Valdības preses konference. 20.30 Panorāma. 21.00 Dzīvīte, dzīvīte... 2. daļa.

21.45 Ziņas. 22.00 Sēta. 22.30 Kantimūzika. 23.00 NTV-5.

OSTANKINAS TV
14.00 Ziņas. 14.25 Lietišķais vēstnesis. 14.40 Ādama Smita naudas pasaule. 15.10 Lieta. 15.20 Bloknots. 15.25 Mult. filma. 15.50 Populārzinātniska filma. 16.10 Zvaigžņu stunda. 16.50 Tehnodroms. 17.00 Ziņas. 17.25 Krievijas izvēle. Atbalsis. 17.50 Dokumenti un likteņi. 17.55 Kāds būs laiks? 18.00 Vienkārši - Marija. 18.55 Tēma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 E.Rjanzanova autorprogramma. 21.40 Dzied J.Kobzons. 22.10 Xi TV programmu un filmu festivāla noslēgums. 0.05 Preses ekspressis.

Trešdiena, 10. novembris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 Mārtiņš gaili dānci veda. 18.30 No TV videofonēd. 19.00 Populārzinātniska filma. 19.30 Tautiskas noskaņas svētkos. Koncerts. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Kultūras programma Tā esot bijis... 21.30 Organizācijas Glābiet bērņus! un Latvijas televīzijas kopīgs raidījums. 22.15 Lfc. 23.15 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.00 Mācīsimies angļu valodu! 20. nod. 18.30 Basketbols. Latvija - Slovēnija. 20.00 Reģionālās TV piedāvā... 20.30 Panorāma. 21.00 Spektā pielikums. 21.30 Mūzika visiem. 21.45 Ziņas. 22.05 E iela. 14. un 15. sērija. 23.00 LTS piedāvā...

OSTANKINAS TV
5.00 Ziņas. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Zagata.

8.40 Vienkārši - Marija. 9.30 Tirdzniecības tils. 10.00 Rokmūzikas stunda. 10.40 Mult. filma. 10.50 Preses ekspressis. 11.00 Ziņas. 11.20 Klusums. Mākslas filma. 2. sērija. 12.25 Favorīts. Mākslas filma. 2. sērija. 13.30 Mult. filma. 13.40 Spāņu dejas. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.40 Humoristu konkurss. 16.05 Starp mums, meitenēm... 16.25 Mult. filma. 16.50 Tehnodroms. 17.00 Ziņas. 17.25 TV un radio kompānija Mīr. 17.50 Dokumenti un likteņi. 17.55 Kāds būs laiks? 18.00 Vienkārši - Marija. 19.00 Futbols. Maskavas Dinamo - Rostselmaš. 19.50 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Mākslas filmas no cikla Teritorija. Iecirkņa inspektors. Kurš ir slepkava? 23.15 Ziņas. 23.40 Izklaidējoša programma. 0.35 Preses ekspressis.

Ceturtdiena, 11. novembris

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 No TV videofonēd. 18.55 Pieturiet! 19.45 Dok. filma. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.15 Spogulis. 22.00 Drizumā TV teātri. 22.05 Z.Liepiņš. M.Zālite. Rokopera Lāčplēsis.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.00 Tiem, kas mācās latviešu valodu. 12. nod. 18.15 Sala. 18.35 Ēterā - Liepājas TV. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Vācu valoda. 6. nod. 19.35 Saeimas preses konference. 20.20 Dok. filma. 20.30 Panorāma. 21.00 No TV videofonēd. 21.45 Ziņas. 22.05 Populārzinātniska programma. 22.40 Mūzika visiem. 23.00 NTV-5.

OSTANKINAS TV
5.00 Ziņas. 5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Programma

bērniem. 8.40 Vienkārši - Marija. 9.30 Dzīvnieku pasaulē. 10.10 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 10.50 Preses ekspressis. 11.00 Ziņas. 11.20 Mīlestība nepiedod. Mākslas filma. 12.25 F.Dostojevskis. Stepančikovs ciems un tā iedzīvotāji. Filmizrāde. 13.50 Mult. filma. 14.00 Ziņas. 14.25 Telemikss. 15.10 Bloknots. 15.15 Mult. filma. 15.40 Rokmūzikas stunda. 16.20 ...Līdz sešpadsmit un vecākiem. 17.00 Ziņas. 17.25 Dok. filma. 17.55 Dokumenti un likteņi. 18.00 Kāds būs laiks? 18.05 Vienkārši - Marija. 18.55 Viesos pie varasvīra... 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Loto spēle Miljons. 21.10 Amerikāņu mākslas filma. 3. sērija. 22.05 Dziesma-93. 23.15 Ziņas. 23.40 Kino uz pieprasījumu. 0.20 MTV. 1.20 Preses ekspressis.

Kriminālchronika

Atklāta viltota monēta

Ka Latvijas nauda ir vērtīga, liecina ne tikai tās stabilais kurss pret cietajām valūtām, bet arī tas, ka arvien vairāk kļūst viltojumu gadījumu. Tiek viltotas divu latu, viena lata un 50 santīmu monētas. Viltota nauda atklāta arī Preiļu rajonā — Pelēču pagasta paju sabiedrības «Pelēči» kasē konstatēta viltota 50 santīmu monēta.

Slepkava aizturēts

Smags noziegums izdarīts Turku pagastā. Te noslepkavotas divas sievietes — Melānija F. (dz. 1931. g.) un Jelaba B. (dz. 1916. g.). Par šī nozieguma izdarīšanu policija aizturējusi kādu O.P. no Jēkabpils rajona Salas pagasta.

No LR IeM sniegtās informācijas republikas laikrakstiem

Aglonas stacijā iznomā pirts telpas ar nomas maksu uz atvieglinātiem noteikumiem. Tel. 254-73270.

Ar starpsaimniecību būvindustrijas uzņēmumu centrālās privatizācijas komisijas lēmumu Nr.32 1993. gada 19. oktobrī tiek apstiprināts akciju sabiedrības «Līvānu māja» privatizācijas projekts.

Iepazīties ar projektu var Līvānos, Celtniecības ielā 2 vai pa tālruni 44932.

K/s «Ardava» izsludina šādu objektu privatizāciju par pajām:

- divas Ardavas fermas,
- divas Kalnadrivas fermas,
- divas graudu kaltes,
- mehāniskā darbnīca garāža,
- linu kalte šķūnis,
- dzirnavas,
- gateris,
- gāzes noliktava,
- zirgi un tehnika.

Interesēties pa tālruni 55747.

Firma «MDS» iepērk

svaigus skujkoku zāģbaļķus 20 cm diametrā un vairāk. Zāģbaļķu garums no 3,10 līdz 6,10 m. Cena \$ 20-25 par kub. m.

Nauda tiek izmaksāta uz vietas pēc zāģbaļķu pieņemšanas.

FIRMAS ADRESE:

Daugavpils rajons, Naujienes pagasta «Krauja», Daugavas ielā 31. Zvanīt 254-90218 no 13 līdz 15 un no 17 līdz 19.

Firma pārdod «Aldara» ražoto alu par rūpnīcas noteiktajām cenām.

Tālrunis uzziņām 22710 vai 23376.

«Mans Īpašums»

Mēnešraksta 10. numurā —

konsultācijas, padomi:
* Pilnvaras (jaunā kārtība): pilnvaru veidi, kā var pilnvarot un pilnvaru atsaukt, kas drīkst apstiprināt, kā pilnvarot ārzemniekam * Arhīvi u. c. glabātuvēs: pilns saraksts, telefoni, kādi dokumenti kur glabājas utt. * Pagasti, kuriem arhīvos ir vecie zemes plāni * Zemes robežas: kā ierāda, ierīko, noformē * Maksa mērniekam * Kas ir labticīgs ieguvējs * Kompensācija par māju * Ja māja pārbūvēta... * Darba uzteikums un tā atsaukšana * Meža apsaimniekotājiem * Koku tirgus: apaļkoki, zāgmateriāli un eglītes eksportam * Šaujamočī: kursi, eksāmeni, atļaujas, reģistrācija; kura pistole un revolveris labāks (tehniskais raksturojums) * Kāpnes uz bēniņiem * Auto bremzes * Pirms ziemas; dārzā, pagrabā, kūti * Ābolu ēdieni * Nopelniem bagātā pavāra, konditora, diētas uztura šefa Osvalda Bardovska receptes.

«Mans Īpašums» — kioskos, grāmatnīcās, pasta nodalās. Vēl var abonēt decembrim un 1994. gadam. Indeks — 68193.

Jānis Mozulis, galvenais redaktors

IEPĒRK

cūkgaļu par 0,95 Ls/kg,

jaunlopu gaļu — no 0,35 līdz 0,38 Ls/kg.

Samaksa tūlītēja. Tāl. 42303 no 19 līdz 21.

Pārdod

māju ar augļu dārzu un saimniecības ēkām Krāslavas rajona Dagdā. Tel. Rīgā 8-22-288169, Jēkabpilī 8-252-30339;

garāžu Līvānos. Tāl. 23015;

3 fāzu elektriskās graudu maļamās dzirnavas un sakņu smalcinātāju. Zvanīt Jēkabpilī 21373 vai 35162;

AUDI-80 un VW-PASSAT. Tāl. 43666;

6 vilņu šiferi. Tāl. 23643;

Kaukāza aitusuņa kucēnus. Tāl. 23412;

M-412. Tel. 23652 pēcpusdienās;

binokli — Ls 25. Tel. 21155.

Maina

divistabu dzīvokli ar ērtībām pret māju Preiļos vai diviem dzīvokļiem, viens varētu būt bez ērtībām. Iespējami varianti ar citām pilsētām. Tel. 22680 vakaros.

Dažādi

Pazaudēti Māra Vēvera dokumenti un autovadītāja apliecība. Pret atlīdzību zvanīt 22479 no 20 līdz 22.

Выражаем глубокое соболезнование семье Николаевых в связи с трагической смертью МУЖА, ОТЦА и ДЕДУШКИ. Соседи

Обо мне горюйте, да не очень. Не печальтесь, что я мало жил, Я вам оставляю дни и ночи, Небо, землю — все, что я любил. Е.Васильев

Выражаем соболезнование Виктору Аврамовичу Николаеву в связи с трагической смертью ОТЦА. Коллектив ООО «Веддинг»

Gan sāpju dienas, gan saules rīts — It viss tiek klusi zemē fīts. Izsakām līdzjūtību tuviniekiem sakarā ar Jāzepa VUCĀNA nāvi. P/s «Rainis» kolektīvs

Man pretī mierīgs rudens dveš, Bet bērū gājienā iet mežs, Iet mežs un vētras lauztos kokus, Nes klusējot uz zaru rokām. Esam kopā ar Vucānu ģimēni VĪRU, TĒVU, VECTĒTIŅU Jāzepu guldot zemes klēpī. Aizkalnes pamatskolas kolektīvs

Mūža vilciens pa gadskārtu slīdēm Nerimtū traucies un palicis kluss. Smilšu kalnā zem dzīvības priedēm Nu darbi, rūpes un vasaras dus. M.Losberga Sāpju un skumju bridī esam kopā ar Aivaru un viņa ģimēni, TĒVU kapu kalnā pavadot. Dienesta biedri

NOVADNIEKS

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks» REDAKTORS PĒTERIS PIZELIS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. REDAKCIJAS ADRESE: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. ☎ 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985. PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Reģistrācijas apliecība № 1018. Iespiests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedloksne. Metiens 4779 eksemplāri. Pas. № 1533